

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

14. 5. 2008

B6-0232/2008

NÁVRH USNESENÍ,

který na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

předkládají Thierry Cornillet, Danutė Budreikaitė a Niels Busk

za skupinu ALDE,

o rostoucích cenách potravin v EU a v rozvojových zemích

Usnesení Evropského parlamentu o rostoucích cenách potravin v EU a v rozvojových zemích

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o cenách potravin,
 - s ohledem na Evropský konsenzus o humanitární pomoci ze dne 18. prosince 2007,
 - ohledem na závěry Světového potravinového summitu z roku 1996,
 - s ohledem na stávající vyjednávání o rozvojovém kole v Dohá,
 - s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že světová poptávka po potravinách roste rychleji než nabídka, v neposlední řadě také kvůli přibývajícimu počtu obyvatel, což žene vzhůru hlavně poptávku po masu a mléčných výrobcích, a tedy i po krmivech,
- B. vzhledem k tomu, že hrozí světová potravinová krize strukturální povahy, která může trvat i několik let a způsobit, že miliony lidí nebudou dostatečně zásobeny potravinami,
- C. vzhledem k tomu, že ceny potravin stejně jako náklady na palivo a dopravu výrazně stouply a drasticky snížily kupní sílu mnoha odvětví společnosti v rozvojových zemích a agentur poskytujících potravinovou pomoc,
- D. vzhledem k tomu, že po počátečních protestech obyvatel kvůli cenám potravin hrozí mnohým zemím vážné sociální nepokoje,
- E. vzhledem k tomu, že podle odhadů Světového potravinového programu (WFP) je k realizaci programů naplánovaných na rok 2008 třeba v příštích týdnech poskytnout nejméně dalších 500 milionů USD,
- F. vzhledem k tomu, že podle Evropského konsenzu o humanitární pomoci ze dne 18. prosince 2007 je cílem Evropské unie „prokázat své odhodlání k humanitární odezvě prostřednictvím mobilizace odpovídajících finančních prostředků pro humanitární pomoc na základě posouzení potřeb“ (bod 38),
- G. vzhledem k tomu, že podle výpočtů Světové banky jsou narůstající ceny odpovědné za to, že plnění cílů souvisejících se snížením chudoby se posunulo o 7 let,
- H. vzhledem k tomu, že rozvoj zemědělství produkující potraviny na Jihu je vzájemně propojen se změnami v zaměření zemědělství na Severu,
- I. vzhledem k tomu, že v Africe se za posledních 40 let snížil objem výroby potravin, zatímco země, jako je Čína, se staly významnými dovozci potravin,

- J. vzhledem k tomu, že vysoké ceny ropy ovlivňují celý potravinový řetězec od ceny hnojiv až po cenu pro konečného spotřebitele,
- K. vzhledem k tomu, že výpadek v dodávkách způsobený klimatickými podmínkami (např. sedmileté období sucha v jižní Africe) spolu s vysokou poptávkou po biopalivech vedly k růstu cen, a v neposlední řadě i ke zvýšené konkurenci mezi výrobou energie a produkcí potravin,
- L. vzhledem k tomu, že v zemích, jako jsou Spojené státy, ovlivňuje aktivní politika podpory pěstování kukuřice na výrobu bioetanolu přímo ceny krmiv a potravin, a vzhledem k tomu, že světová poptávka po potravinách roste rychleji než jejich dodávka,
- M. vzhledem k tomu, že objem úvěrů Světové banky v zemědělském odvětví se v letech 1980 až 2007 snížil z 30 % na 12 %; vzhledem k tomu, že pouhá 4 % veřejné rozvojové pomoci jsou dnes věnována zemědělství, přestože ve velké řadě rozvojových zemí je na tomto odvětví závislých 60 až 80 % obyvatelstva,
- N. vzhledem k tomu, že politika v oblasti zemědělského rozvoje vedená významnými mezinárodními institucemi podporuje v posledních desetiletích pěstování plodin určených k vývozu na úkor potravinářských plodin, a znemožňuje tak chudým zemím přístup ke spravedlivému trhu,
1. naléhavě žádá EU, aby splnila své závazky v souvislosti s potravinovou pomocí, a vyzývá k urychlenému vypracování „celosvětového akčního plánu“, který by umožnil pomoci zemím, jež to potřebují;
 2. vyzývá Radu, aby urychleně posílila své závazky vůči rozvojovým cílům tisíciletí tím, že znovu potvrdí své finanční závazky a na červnovém zasedání Evropské rady přijme program EU pro rozvojové cíle tisíciletí, aby nedošlo k selhání; tento akční program EU by měl stanovit konkrétní cíle a akce včetně časových rámců v klíčových oblastech, jako je vzdělávání, zdravotnictví, vodní zdroje, zemědělství, růst a infrastruktura, které přispějí k dosažení rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015, mimo jiné s cílem vymýtit do roku 2015 hlad;
 3. vyzývá Komisi a Radu, aby zvážily možnost navýšení rozpočtu na potravinovou pomoc na roky 2008 a 2009 a aby v této oblasti spolupracovaly s Parlamentem; zdůrazňuje, že k tomuto navýšení nesmí dojít na úkor rozpočtu na humanitární nebo rozvojovou pomoc;
 4. zdůrazňuje, že celosvětová spolupráce musí vést k vytvoření makroekonomického rámce a pobídek potřebných k řešení tohoto problému;
 5. je toho názoru, že mezinárodní společenství musí při řešení této situace vystupovat jednotně a koordinovat své úsilí při řešení strukturálních příčin této krize;
 6. vyzývá Komisi aby vzhledem k nadcházející kontrole stavu společné zemědělské politiky provedla hloubkovou analýzu trendů světového trhu včetně zvýšené poptávky po potravinách v rozvojových zemích;
 7. připomíná, že v rozvojových programech musí být upřednostňována soběstačnost chudých

zemí v zásobování potravinami, a domnívá se, že pokud jde o zásoby, regulaci trhu a přístup k osivu a vodě, je regionální spolupráce prioritní oblastí;

8. je toho názoru, že zemědělství i akvakultura se musí stát základem rozvojových strategií a že všechny země musí uskutečnit zemědělské reformy, aby mohly zvýšit účinnost produkce potravin;
9. je toho názoru, že zásadním řešením není trvalá humanitární pomoc, nýbrž úsilí všech subjektů (EU, Světová banka, Mezinárodní měnový fond) a především dotčených členských států o to, aby se zemědělství stalo základem rozvoje;
10. vítá iniciativu Komise na vytvoření mechanismu, který by státům zasaženým krizí poskytl prostředky na subvencování potravin a zabránil by tak jejich dlouhodobé závislosti na pomoci;
11. vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly více úsilí podpoře využívání a výroby bioenergie druhé generace, při níž se zpracovává chlévská mrva a odpady ze zemědělské a lesnické výroby, nikoliv prvotní zemědělské produkty;
12. vyzývá Spojené státy jako hlavního producenta etanolu z kukuřice, aby přihlédl k celosvětovému dopadu této politiky;
13. vyzývá, aby bylo urychleně dokončeno rozvojové kolo v Dohá, které umožní vytvořit rovnováhu v mezinárodním obchodě se zemědělskými produkty;
14. zdůrazňuje souvislosti mezi finanční a potravinářskou krizí a odsuzuje mezinárodní spekulaci; vyzdvihuje rozhodnutí Indie pozastavit obchodování s některými surovinami s cílem zabránit nadměrné spekulaci;
15. zdůrazňuje, že je třeba poskytnout dostatečné prostředky na výzkum, který by umožnil dosáhnout optimální sklizně ve všech oblastech světa;
16. vyzývá zejména k tomu, aby byl úzce sledován veškerý vývoj geneticky modifikovaných organismů a veřejné debaty na toto téma;
17. vyzývá Komisi, aby přijala veškerá opatření, která jsou nezbytná k zabezpečení udržitelné formy zemědělství schopné přispět k výraznému snížení emisí skleníkových plynů;
18. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi, členským státům, Světové bance, zemím G8 a Valnému shromáždění OSN.